

Monetární politika

Monetární, neboli peněžní politika představuje skupinu nástrojů a opatření sloužící:

- ke kontrole množství peněz v oběhu (resp. nominální peněžní zásobu M_1),
- k ovlivnění dostupnosti peněz,
- k úpravě ceny peněz, tzn. k ovlivnění základní úrokové sazby i a výše směnného kurzu

Centrální banka

- provádí **měnovou politiku**
- **vydává** bankovky a mince
- řídí **platební styk** a zúčtování mezi bankami
- poskytuje **úvěry** komerční bankám
- spravuje **devizové rezervy** země
- **banka vlády**
- hlavním cílem **České národní banky** je péče o cenovou stabilitu. Pokud tím není dotčen její hlavní cíl, Česká národní banka podporuje obecnou hospodářskou politiku vlády vedoucí k udržitelnému hospodářskému růstu

Nástroje monetární politiky

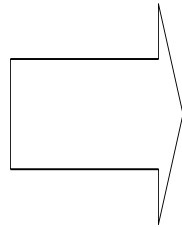
- **Nepřímé nástroje:**
- operace na volném trhu (nákup nebo prodej domácí měny za měnu zahraniční nebo za cenné papíry, obligace apod.)
- stanovení výše povinných minimálních rezerv
- stanovení základních úrokových sazeb

- **Přímé (administrativní) nástroje:** výjimečně
- netržní zásahy v podobě stanovení tzv. úvěrových limitů
- omezení objemu úvěrů
- administrativní omezení přílivu nebo odlivu kapitálu
- stanovení maximální výše úrokových sazeb apod.

Schéma měnové politiky

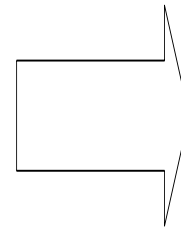
Nástroje měnové politiky

- Operace na otevřeném trhu
- Povinné minimální rezervy
- Diskontní sazba
- Devizové rezervy



Zprostředkující cíle

- Peněžní zásoba
- Úrokové míry
- Měnový kurs

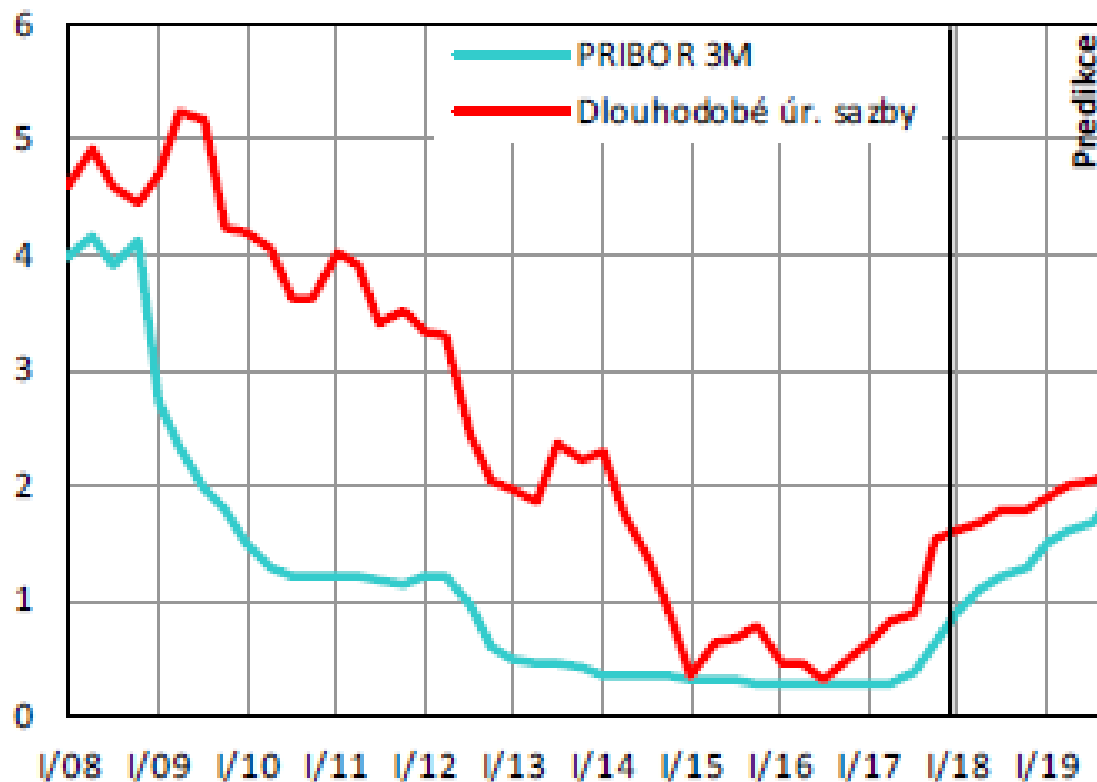


Konečné cíle

- Cenová stabilita
- Nízká nezaměstnanost
- Stabilní ekonomický růst

Vývoj úrokových sazeb ČNB

v % p. a.



Zdroj: ČNB. Výpočty MF ČR.

Vývoj úrokových sazeb ČNB

průměrná sazba za dané období, není-li uvedeno jinak

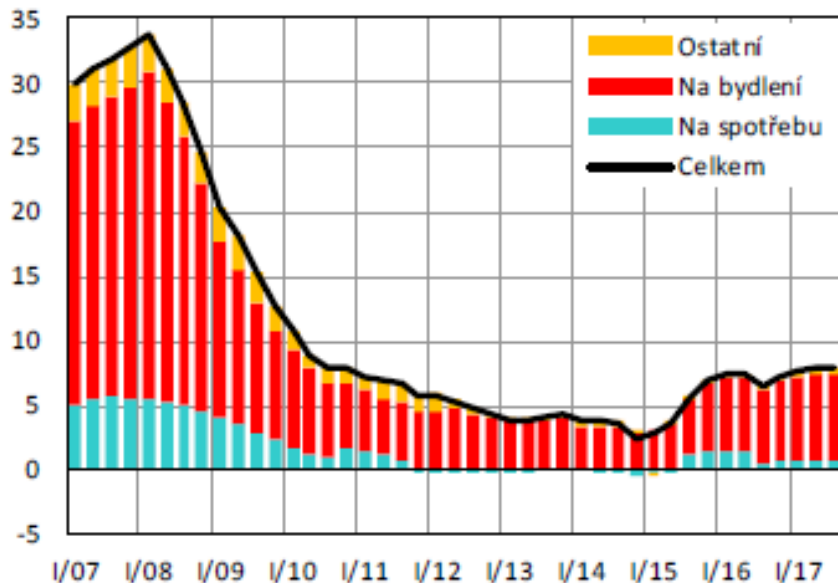
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
										<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Repo 2T ČNB (konec období)	<i>v % p.a.</i>	0,75	0,75	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,50	.	.
Hlavní refinanční sazba ECB (konec období)	<i>v % p.a.</i>	1,00	1,00	0,75	0,25	0,05	0,05	0,05	0,00	.	.
Hlavní refinanční sazba Fed (konec období)	<i>v % p.a.</i>	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,50	0,75	1,50	.	.
PRIBOR 3M	<i>v % p.a.</i>	1,31	1,19	1,00	0,46	0,36	0,31	0,29	0,41	1,1	1,7
Dlouhodobé úrokové sazby¹⁾	<i>v % p.a.</i>	3,88	3,71	2,78	2,11	1,58	0,61	0,43	0,98	1,7	2,0
Klientské úrokové sazby											
Úvěry domácnostem	<i>v % p.a.</i>	7,01	6,83	6,46	6,03	5,57	5,14	4,63	.	.	.
Úvěry nefinančním podnikům	<i>v % p.a.</i>	4,10	3,93	3,69	3,19	3,00	2,77	2,58	.	.	.
Vklady domácností	<i>v % p.a.</i>	1,25	1,20	1,18	1,01	0,84	0,65	0,47	.	.	.
Vklady nefinančních podniků	<i>v % p.a.</i>	0,56	0,52	0,56	0,41	0,29	0,19	0,10	.	.	.

¹⁾ Výnos 10letých státních dluhopisů pro konvergenční účely

Zdroj: ČNB, ECB, Fed. Výpočty MF ČR.

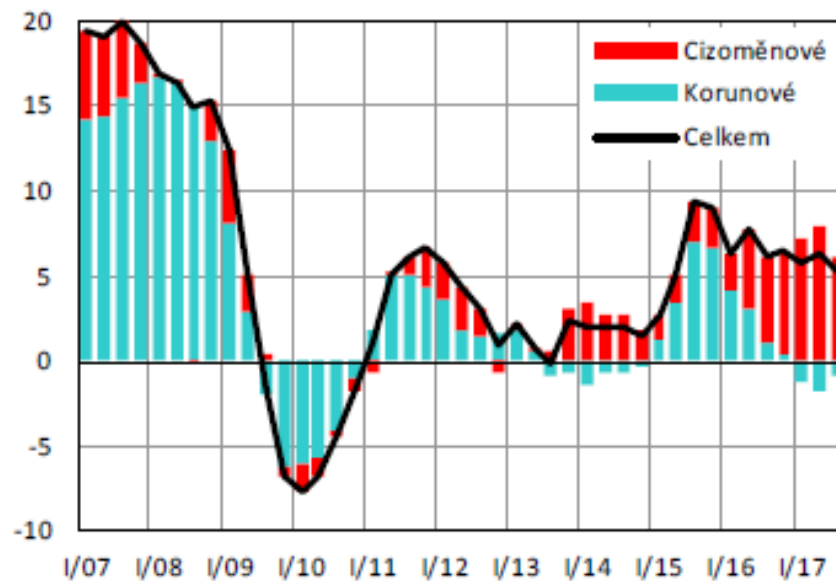
Úvěry domácnostem a nefinančním podnikům

meziroční růst v %, příspěvky v p. b.



Zdroj: ČNB. Výpočty MF ČR.

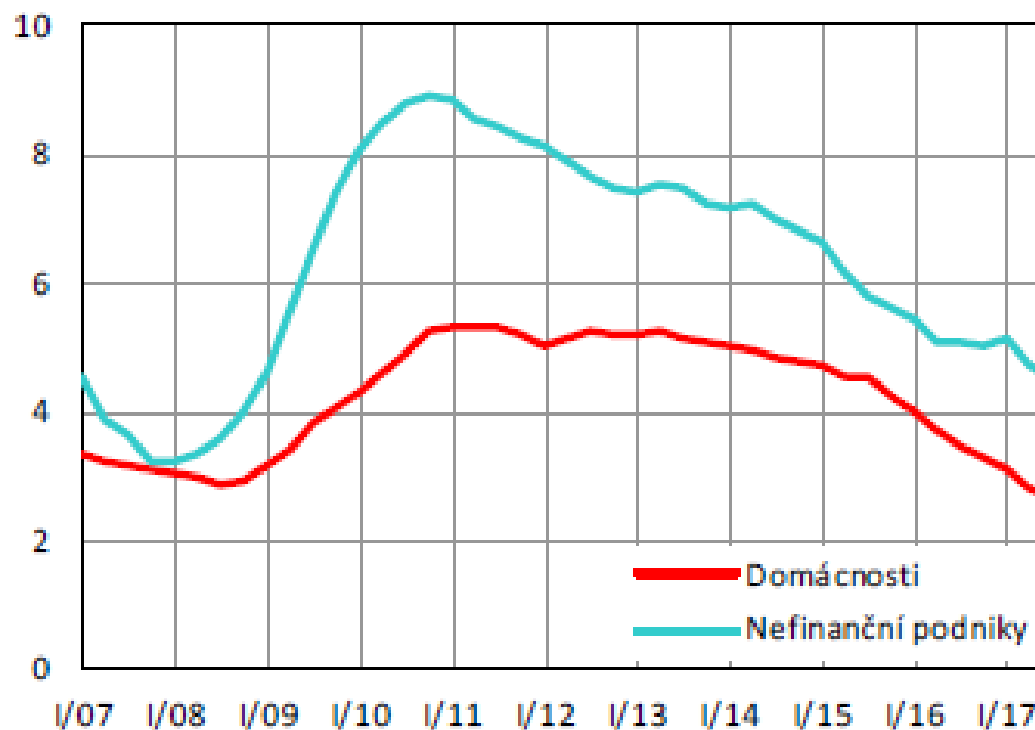
meziroční růst v %, příspěvky v p. b.



Zdroj: ČNB. Výpočty MF ČR.

Úvěry v selhání

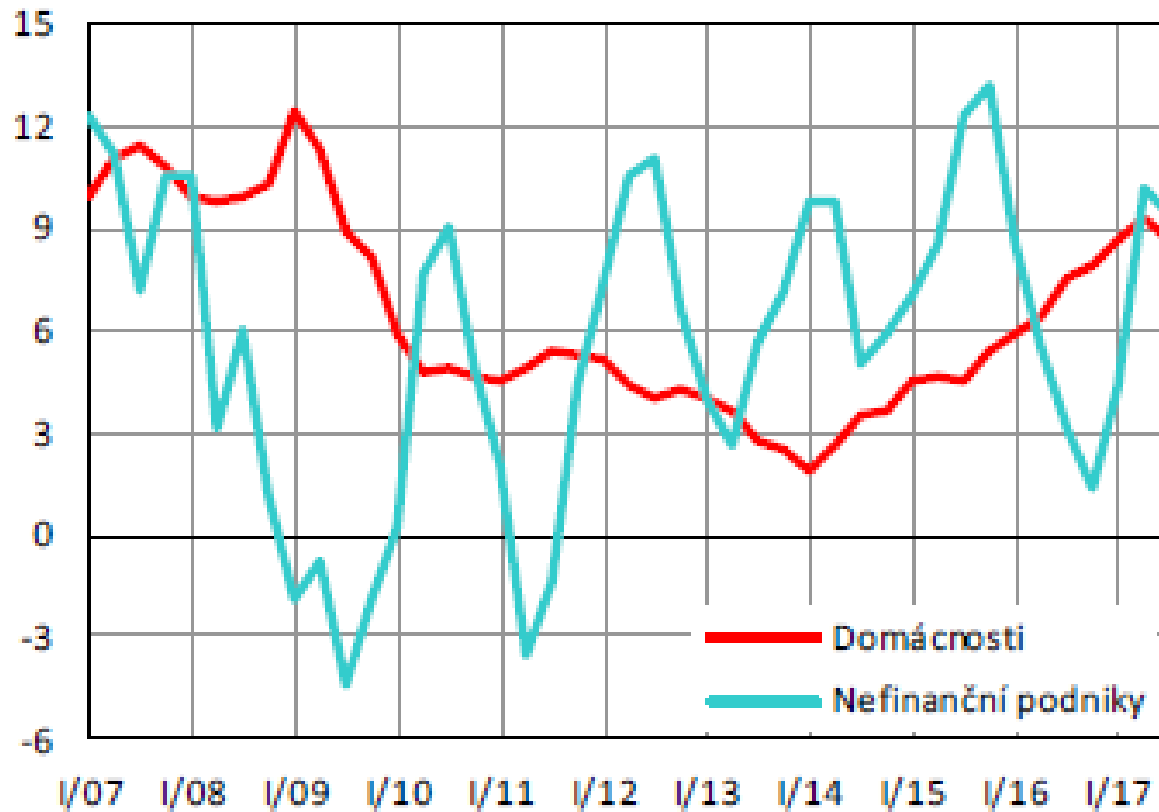
podíl úvěrů v selhání na celkových úvěrech, v %



Zdroj: ČNB. Výpočty MF ČR.

Vklady

meziroční růst v %



Zdroj: ČNB. Výpočty MF ČR.

Typy monetární politiky

- **monetární expanze**
- **monetární restrikce**
- **neutrální monetární politika:** růst reálného produktu je přesně kopírován růstem reálné nabídky peněz (kvantitativní rovnice peněz)

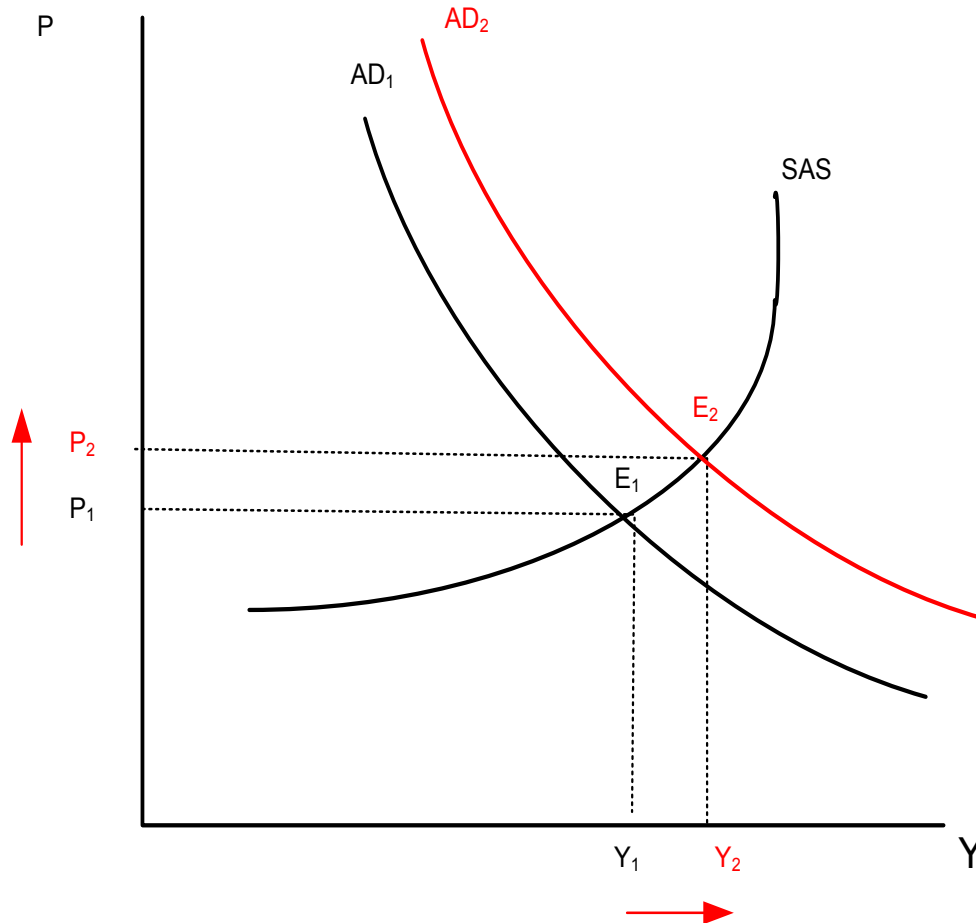
Měnová politika v modelu AD-AS

- **Expanzivní** - zvyšování nabídky reálných peněžních zůstatků vyšším tempem, než jakým roste produkt v dané ekonomice

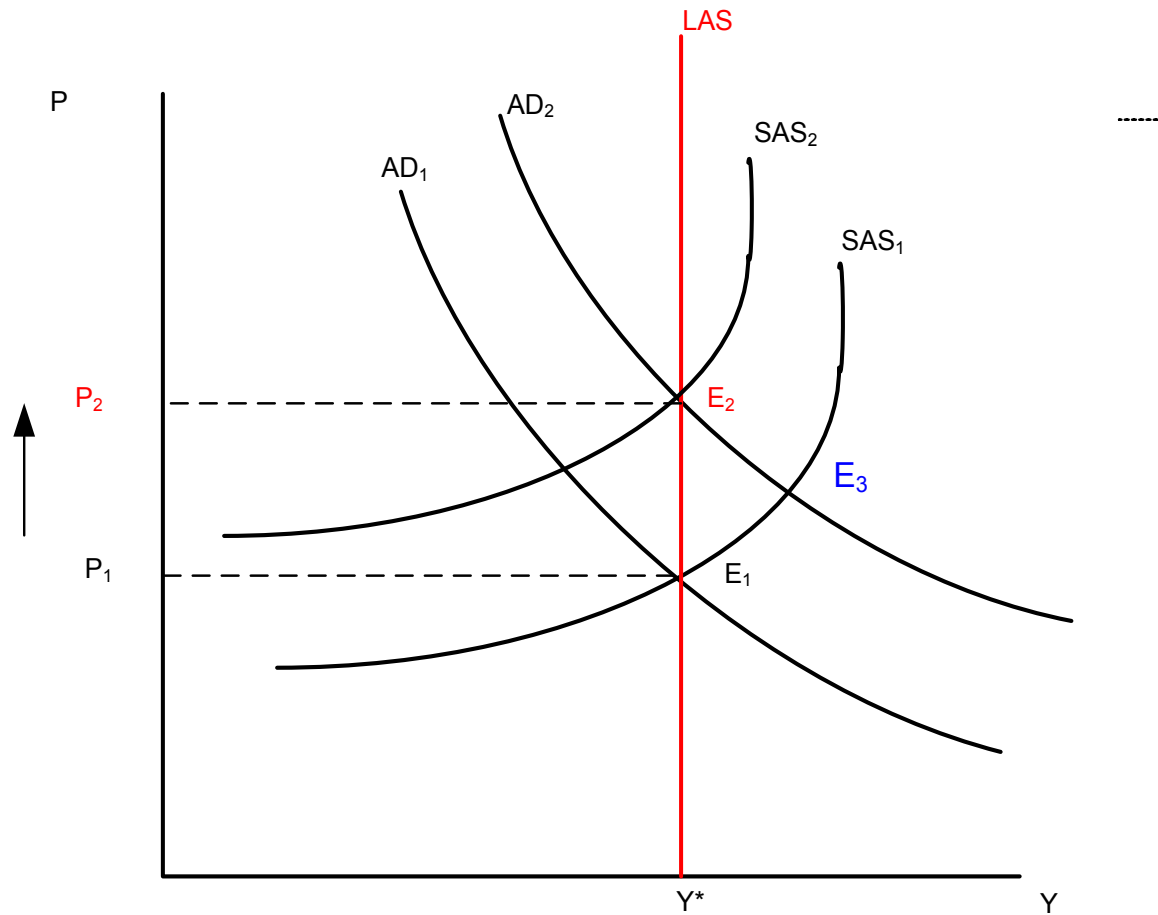
$$\uparrow MS \Rightarrow \downarrow i \Rightarrow \uparrow C \text{ a } \uparrow I \Rightarrow \uparrow Y \Rightarrow \uparrow AD \begin{cases} \Rightarrow \uparrow P \\ \Rightarrow \downarrow u \end{cases}$$

- Krátké období
- Dlouhé období

Expanzivní měnová politika krátké období



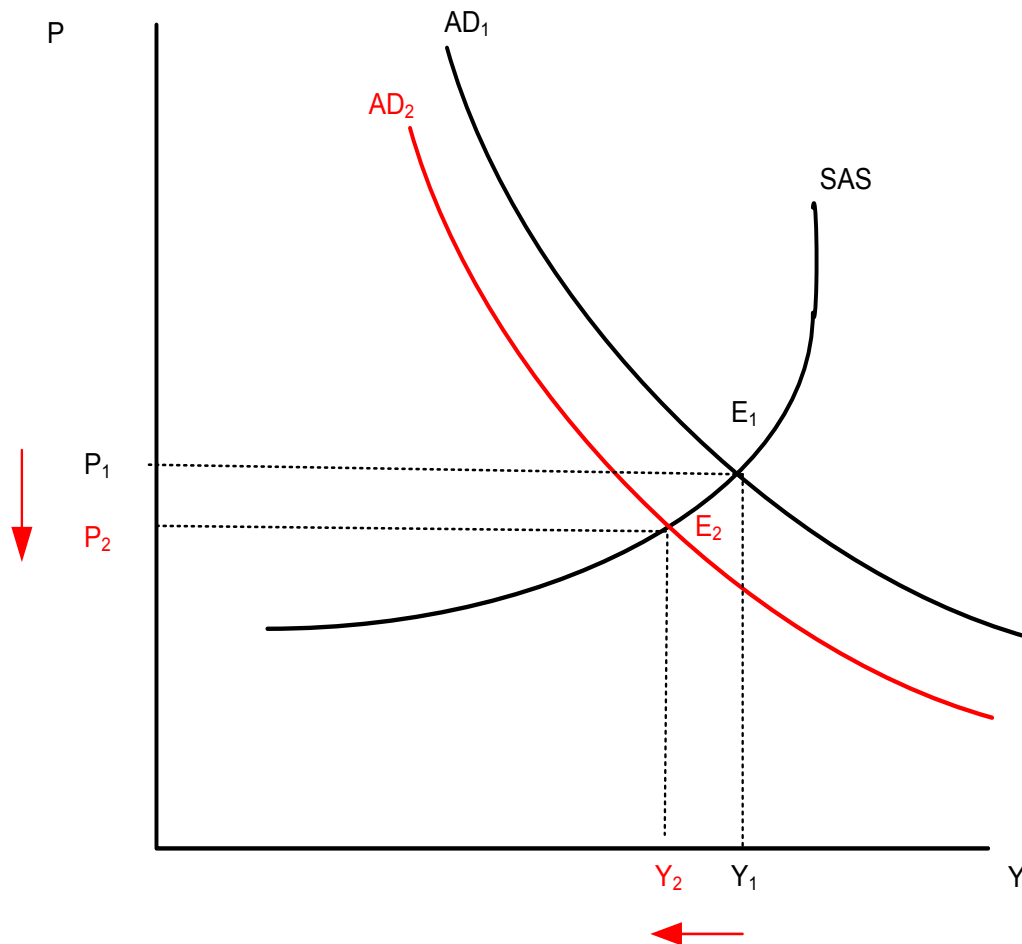
Expanzivní měnová politika dlouhé období



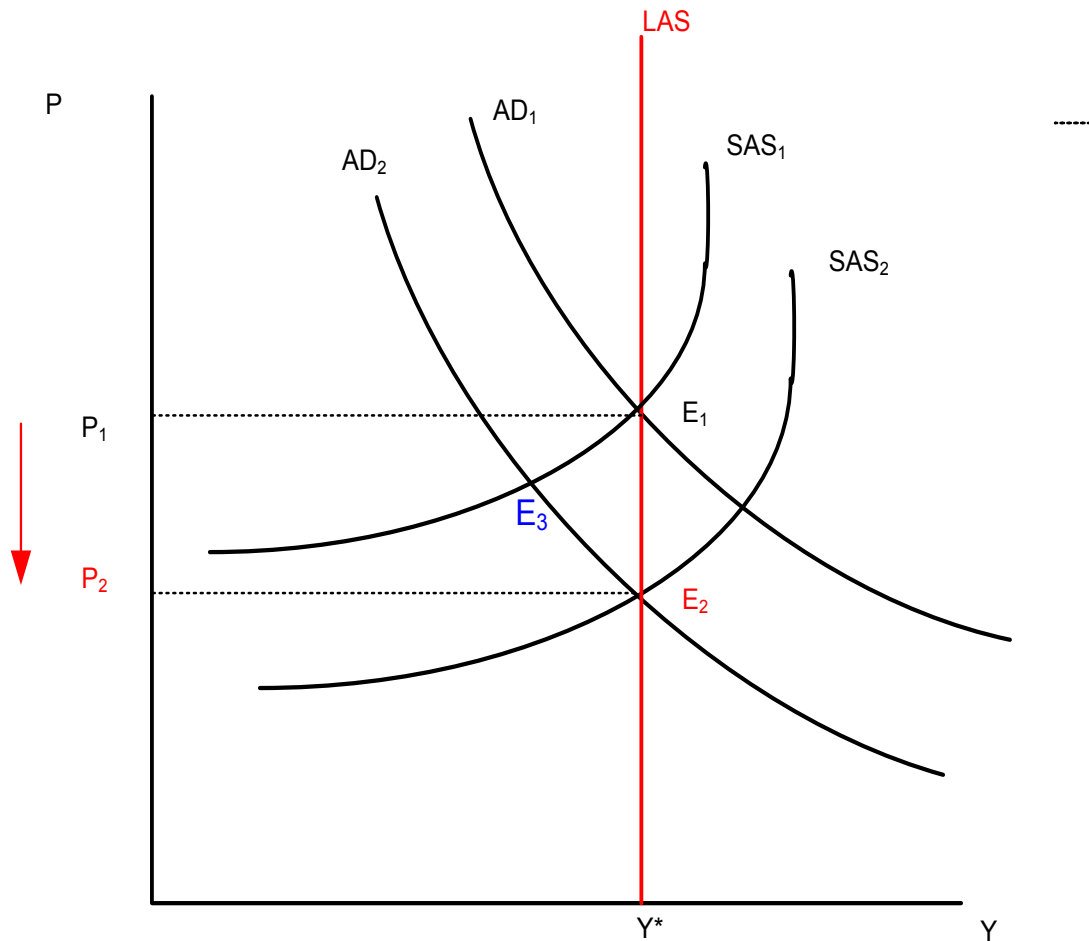
Měnová politika v modelu AD-AS

- **Restriktivní:** reálná nabídka peněz v dané zemi se zvyšuje pomaleji než reálný produkt, nebo dokonce reálná nabídka peněz *MS* klesá.
 - Krátké období
 - Dlouhé období

Restriktivní měnová politika krátké období



Restriktivní měnová politika dlouhé období



Problémy měnové politiky (omezení účinnosti)

- **Past likvidity**

velmi nízké $i \rightarrow$ MD je horizontální $\rightarrow \uparrow MS \rightarrow \uparrow M$, i se nemění

- **Necitlivost výdajů na změnu úrokové míry**

poptávka po investicích je konstantní $\rightarrow \downarrow i \rightarrow$ Investice se nemění

- Časové zpoždění